

Voorvoetoperaties
hallux valgus - hallux rigidus
Informatiebrochure
voor patiënten

Sint-Maria Halle
ALGEMEEN ZIEKENHUIS

nuttige telefoonnummers en e-mailadressen

- algemeen nummer ziekenhuis | 02 363 12 11
- centraal afsprakensecretariaat | 02 363 66 00
- verpleegafdeling C1 | 02 363 65 55
- verpleegafdeling C2 | 02 363 65 60
- verpleegafdeling CD | 02 363 65 50
- secretariaat medische beeldvorming | 02 363 64 21
- secretariaat fysiotherapie | 02 363 64 30
- e-mail secretariaat orthopedie | ortho@sintmaria.be
- elektronische afspraken | <http://www.sintmaria.be/nl/orthopedie>

Indien u na het lezen van deze informatie nog vragen heeft, aarzel dan niet om deze te bespreken met uw behandelend arts of verpleegkundige.

Wij wensen u alvast een voorspoedig herstel toe.

Orthopedisten AZ Sint-Maria

- Dr. David Arashvand
- Dr. Paul Ceuterick
- Dr. Jurgen Cosyns
- Dr. Filip Daneels
- Dr. Geert Deneef
- Dr. Kristof de Geeter
- Dr. Mike Van Hoecke

Beste patiënt(e),

U hebt besloten uw tenen te laten corrigeren op onze dienst of overweegt deze beslissing.

In deze brochure vindt u algemene informatie en richtlijnen om deze operatie vlot en comfortabel te laten verlopen.

Deze instructies zijn algemene richtlijnen en kunnen afwijken bij elke patiënt.

Wat is hallux valgus?

“Hallux” is de Latijnse benaming voor “grote teen”. Bij een “hallux valgus” gaat de grote teen in de richting van de kleine teen groeien (“valgus”). Hierdoor ontstaat er op de buitenzijde van de grote teen een benige knobbel (“bunion”). Hiervoor zijn verschillende oorzaken: erfelijke en aangeboren oorzaken, gebruik van spannend schoeisel, te soepele gewrichten, veroudering & uitrekken van de gewrichtsbanden van de voet, e.a.

Wat is hallux rigidus?

Dit is eigenlijk artrose van de grote teen. “Hallux” is dus de benaming voor “grote teen”. “Rigidus” slaat op de verstijving die optreedt bij het ontstaan van slijtage van het kraakbeen (artrose). Dit gaat gepaard met pijnlijke knobbelvorming (“osteofytvorming”).

Voorbereidingen te treffen voor de operatie

- **Algemeen onderzoek** bij uw huisarts met bloedanalyse en zo nodig ook filmpje van het hart (E.C.G.).
- **Radiografie van de voet(en)** zo dit nog niet is gebeurd ("RX voet F/P staande"). Op de dienst radiografie op het gelijkvloers kan dit worden uitgevoerd zonder afspraak en tijdens de kantooruren met voorschrift van een arts.
- Aanschaf van **aangepaste schoen** ("barouk type" of "bunion boot") bij een erkend bandagist. Hiervoor krijgt u een voorschrift mee.
- Gelieve in te plannen dat u na de operatie **minder mobiel** zal zijn en gedurende een 8-tal weken niet mag autorijden.
- Indien u **bloedverdunningsmiddelen** inneemt, dient de inname hiervan mogelijk te worden gestopt voor de operatie, in samenspraak met uw arts.
- Eventueel huur of aankoop van krukken en dekenboog bij de mutualiteit.
- U dient geen speciaal ziekenhuisbed te voorzien.
- U kan al een thuisverpleegkundige contacteren voor de wondzorg na de operatie (via mutualiteit, Wit-Geel Kruis of zelfstandige verpleegkundige).

Opname voor de operatie

- U dient **nuchter** te zijn vanaf middernacht, tenzij anders afgesproken, en dus niet te eten of drinken vanaf 24u00.
- Sommige patiënten mogen wel, in samenspraak met de arts, bepaalde medicamenten 's morgens innemen met een slokje water bv. tegen hoge bloeddruk.
- Gelieve voor de opname nog een **voetbad met zeep** te nemen en de nagels te verzorgen, zonder ze te kort te knippen en zonder wondjes te veroorzaken.
- Verwijder make-up en nagellak a.u.b.
- U meldt zich aan op de afgesproken datum en uur aan de **onthaalbalie van het ziekenhuis voor inschrijving**.

Wat brengt u mee?

- De **speciale schoen**.
- Uitslagen van de **preoperatieve onderzoeken (bloedafname, ECG)**.
- RX foto van de voet(en), zo deze niet in het AZ Sint-Maria werd genomen.
- In te vullen **attesten** (attest arbeidsongeschiktheid, attest "vertrouwelijk" voor de mutualiteit, attest voor hospitalisatieverzekering, ...).
Gelieve deze onmiddellijk bij opname af te geven!
- **Thuismedicatie** en eventuele lijst met **allergieën**.
- Neem geen geld of kostbaarheden mee naar het ziekenhuis. Het ziekenhuis is niet aansprakelijk voor verlies of diefstal.

Voorbereiding van de operatie

U krijgt een voetbad met ontsmettende zeep, een voetverband, een met stift getekende pijl op het onderbeen van de te opereren kant, een operatie schortje en een infuus.

De operatie

- Deze gebeurt onder algemene verdoving of door ruggenprik-verdoving, na samenspraak met u en de anesthesist
- Het tijdstip van uw operatie hangt af van veel factoren en kan veranderen. Een **richtuur** zal u worden meegedeeld.
- De gebruikte implantaten worden slechts gedeeltelijk terugbetaald door de ziekenkas. Een kostenraming van de operatie en hospitalisatie kan u bekomen op de dienst facturatie, afspraak hiervoor kan u maken aan het onthaal.

De techniek van de operatie:

- Bij **hallux valgus** correctie wordt een kunstmatige breuk gecreëerd in de voetbeentjes van de grote teen ("*osteotomie - techniek volgens Scarf & Akin of Chevron & Akin*"). Hiervoor worden meestal kleine schroefjes gebruikt, die ter plaatse worden gelaten. Bij correctie van de kleine tenen worden dikwijls pinnetjes gebruikt die uitsteken en na een 6-tal weken op de raadpleging worden verwijderd.
- Bij **hallux rigidus** wordt meestal een 'opkuisoperatie' ("*cheilectomie & osteotomie van de eerste phalanx*") toegepast of 'vastzetten' van het gewricht van de grote teen ("*MTP1 artrodese*") met plaatje en vijsjes.

De eerste nacht & dag na de operatie

- Meestal verblijft u **1 nacht** in het ziekenhuis.
- U zal **systematisch pijnstillers** krijgen. Indien dit onvoldoende is, kan de verpleegkundige u altijd **extra pijnmedicatie** toedienen via het infuus of met een injectie in de bil.
- Bij sommige mensen wordt een perifeer block thv de knie geplaatst voor de postoperatieve pijn.
- Indien u het gevoel heeft dat het **verband knelt**, kan het worden losgemaakt of ingeknipt.
- De verpleegkundige verzorgt de wonde en legt een nieuw **voorvoetverband** aan, een **steunkous** ("tubigrip") en de **speciale schoen**.
- Zo kan u uw eerste stappen zetten. Bij steunen moet u de komende 6 weken telkens deze schoen of dit botje gebruiken.
- U krijgt uw eerste **injectie in de buik** ter preventie van aderontsteking en klontervorming. ("thromboflebitis")
- Het infuus wordt verwijderd.
- Bij ontslag, meestal in de namiddag tussen 14u00 en 17u00, krijgt u de nodige **formulieren** voor de apotheker (medicatie en verbandmateriaal), thuisverpleegkundige, controle afspraak, e.a.

De eerste 2 weken na de operatie

- Verder **dagelijkse inspuiting van bloedverdunner** in een buikplooi (enoxaparine, Clexane®) door uzelf, familielid of verpleegkundige, omstreeks hetzelfde uur van de dag en dit tot 3 weken na de operatie.
- Zie bijlage voor instructies om dit zelf te kunnen doen.
- Twee maal per week dient een **verbandwissel** te gebeuren door een thuisverpleegkundige met verzorging van de wonde, aanleggen van speciaal voorvoetverband en heraanleggen van de steunkous.

- **Steunen** op de geopereerde zijde(n) dient u absoluut **tot het minimum te beperken**.
- Bij steunen dient telkens de speciale schoen te worden gebruikt om de operatie te beschermen.
- Voornamelijk **rust en hoogstand** van de voet(en) is aangewezen. Hierdoor zal u minder pijn hebben, zal de voet minder zwellen en de wonde beter genezen.
- U moet voldoende **pijnstillers** nemen:
 - **paracetamol** tot 4x1000mg per dag (Dafalgan®, Algostase®, Paracetamol Teva®, ...): dit is de basis pijnstiller
 - **tramadol** tot 4 x 10 à 15 druppels per dag in een beetje water (Tramadol EG®, Contramal®, Dolzam®, ...). Hiervan zijn sommige mensen een beetje misselijk.
 - en een **ontstekingsremmer** 2x per dag (Brufen®, ibuprofen, Nurofen®, ...). Deze neemt u beter niet als u vroeger al maagproblemen heeft ondervonden.
 - Deze pijnstillers mag u verminderen of stoppen eens u minder pijn ondervindt.
- Bij het slapen in bed is het comfortabeler de lakens of dekens niet op uw geopereerde voet te laten rusten. Hiertegen kan u een **stevige doos** aan het voeteinde van uw bed plaatsen om de voet in te leggen en de lakens en dekens op te leggen. Als alternatief kan u een **dekenboog** huren bij uw mutualiteit.

De eerste controle afspraak

- Is meestal een na 2-tal weken op de raadpleging en gipskamer orthopedie, wachtzaal 5.
- De **draadjes** worden verwijderd en een nieuw voorvoetverband wordt aangelegd.
- Een uurtje op voorhand neemt u best wat **extra pijnstillers** (vb. 1000 mg paracetamol en 15 dr. tramadol)

Week 2 tot 6 na de operatie

- U mag en kan stilaan wat meer rondstappen binnenshuis of korte afstanden buitenshuis op de geopereerde voet(en).
- Toch moet u nog veel **rusten met de voet(en) in hoogstand**.
- Als u langere afstanden wilt afleggen, raden wij aan een rolstoel "met beenextensie" of krukken te gebruiken.
- Injecties in de buikplooï worden dus tot 3 weken na de operatie toegepast.
- Eens de wonde goed genezen is, volstaat **één verbandwissel per week** door de thuisverpleegkundige.
- Eventueel kan u vlak voor de verpleegkundige komt een zittende douche of voetbad nemen, zonder steunen op de voet(en), en het litteken en de voet al wat inwrijven met waterinbrengende zalf (Nivea®, Dermalex®, amandelolie, ...)

De tweede controle afspraak

- Deze wordt meestal afgesproken 5 à 6 weken na de operatie.
- U dient zich met een aanvraag naar de radiologie afdeling te begeven (in het AZ Sint-Maria op het gelijkvloers) voor een **controle RX foto** van de voet(en) en een half uur voor de controle raadpleging. Hiervoor heeft u geen afspraak nodig.
- Eventuele pinnetjes worden meestal tijdens deze controle afspraak verwijderd. Dit doet bijna geen pijn.
- Zo er voldoende genezing van het bot is opgetreden, mag vanaf nu gemobiliseerd worden in een **brede schoen**, liefst met aanpasbare sluiting. Een sportief type schoen met stijve zool is ideaal.

Verdere nabehandeling

- Steunen gebeurt dus best in een **brede stevige schoen**
- Tot 3 à 4 maanden na de operatie is wat **zwellings** te verwachten van de voet en tenen
- Indien de zwelling uitgesproken is, kan een **korte steunkous** tot onder de knie worden aangeschaft bij de apotheek of bandagist
- **Wisselbaden** kunnen de zwelling doen verminderen. Hiervoor dompelt u uw voet enkele keren afwisselend in koud en warm water gedurende een 10-tal minuten, twee maal per dag.
- Meestal is geen kinesitherapie nodig en volstaat het dat **u zelf oefent**:
 - door de grote teen met de handen naar boven en beneden te trekken en duwen.
 - door de kleine tenen naar beneden te stretchen.
 - door met de tenen een doek die op de grond ligt te grijpen en naar u toe te trekken.
 - door op blote voeten normaal af te rollen: eerst op de hiel, dan op de vlakke voet en dan op de teentoppen.
- Sommige patiënten dienen nog een tijdje een *“teengriffe”* te gebruiken om de teen/tenen in de gecorrigeerde positie te houden of te tenen in te tapen.
- Nadien hebben sommige patiënten nog nood aan steunzolen.

Wanneer moet u ons of uw huisarts vervroegd consulteren?

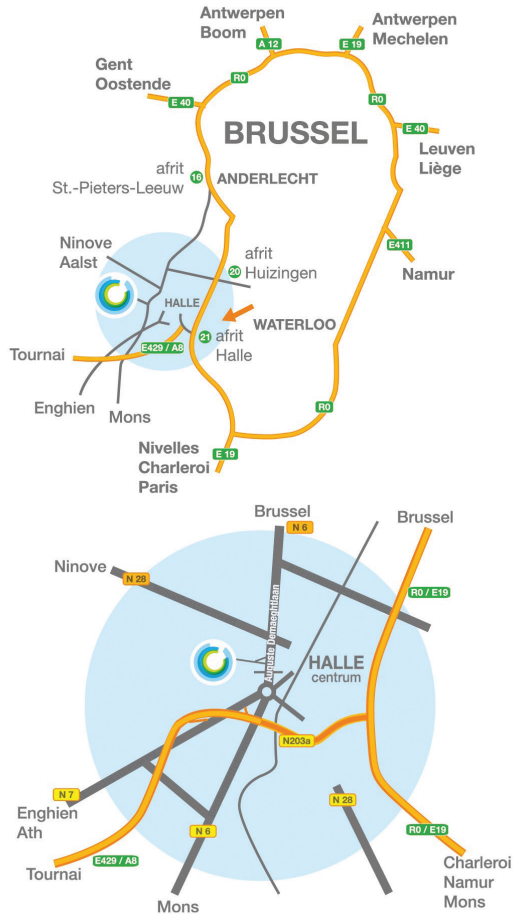
Ondermeer bij:

- abnormale wondgenezing of vermoeden van infectie, abnormaal vochtverlies uit de wonde, abnormale roodheid, koorts, ...
- ontstaan van pijn en/of zwelling in de kuit of kortademigheid.
- oncontroleerbare pijn die niet overgaat na inname van pijnstillers, rust met hoogstand en lossen van te spannend verband

Mogelijke complicaties die zich kunnen voordoen na deze operaties:

Deze zijn zeldzaam:

- **wondproblemen**; infectie van de wonde, nabloeding
- **vertraagde heling** van de kunstmatige breuk van het bot (*pseudartrose*)
- **lokale ontsteking – zwelling - pijn** reactie (*Sudeck - algoneurodystrofie*)
- **aderontsteking** met klontervorming (*thromboflebitis en embolie*)
- **verstijving** van de teen/tenen
- wat **verkorting** van de grote of andere tenen
- **gevoelsstoornissen** in de teen
- **terugkomen** van de afwijking
- **algemene** complicaties na narcose, e.a.

Sint-Maria Halle

ALGEMEEN ZIEKENHUIS

Algemeen Ziekenhuis Sint-Maria vzw
 ond. nr. 0467.967.491

Ziekenhuislaan 100 | 1500 Halle
 tel. +32 (0)2 363 12 11 | fax +32 (0)2 363 12 10
www.sintmaria.be